projekt-uupz

January 26, 2024

1 UVOD U OBRADU PODATKOVNE ZNANOSTI

1.1 Projekt

1.2 Analiza plaća u području podatkovne znanosti

Studentice: Laura Boras i Sunčica Prgomet

#1. Učitavanje podataka

```
[]: from google.colab import drive drive.mount('/content/drive')
```

Drive already mounted at /content/drive; to attempt to forcibly remount, call drive.mount("/content/drive", force_remount=True).

```
[]: #Pristupanje mapi u kojoj su nam spremljeni podaci %cd /content/drive/MyDrive/UUPZ/Projekt
```

/content/drive/MyDrive/UUPZ/Projekt

```
[]: podaci=pd.read_csv("ds_salaries.csv") #učitavamo podatke u varijablu "podaci"
```

```
[]: podaci.shape #ispisujemo dimenzije tablice
```

[]: (3755, 11)

```
[]: podaci.head() #ispisujemo prvih 5 redova tablice
```

```
[]: work_year experience_level employment_type job_title \
0 2023 SE FT Principal Data Scientist
```

```
2023
     1
                                 ΜI
                                                   CT
                                                                     ML Engineer
     2
             2023
                                                   CT
                                  ΜI
                                                                     ML Engineer
     3
             2023
                                  SE
                                                   FT
                                                                  Data Scientist
     4
                                  SE
                                                                  Data Scientist
             2023
                                                   FT
        salary_currency
                                 salary_in_usd employee_residence
                                                                      remote_ratio
     0
         80000
                            EUR
                                          85847
                                                                  ES
                                                                                100
         30000
                                                                  US
     1
                            USD
                                          30000
                                                                                100
     2
         25500
                            USD
                                          25500
                                                                  US
                                                                                100
     3
       175000
                            USD
                                                                  CA
                                                                                100
                                         175000
       120000
                            USD
                                         120000
                                                                  CA
                                                                                100
       company_location company_size
     0
                      ES
                                     L
                      US
                                     S
     1
     2
                      US
                                     S
     3
                      CA
                                     M
     4
                      CA
                                     М
[]:
    podaci.tail()
                                 #ispisujemo posljednjih 5 redova tablice
[]:
           work_year experience_level employment_type
                                                                          job_title \
     3750
                 2020
                                     SE
                                                                     Data Scientist
     3751
                 2021
                                                      FT
                                     MΙ
                                                          Principal Data Scientist
     3752
                2020
                                     EN
                                                      FT
                                                                     Data Scientist
                                                      CT
     3753
                2020
                                     EN
                                                              Business Data Analyst
                                                              Data Science Manager
     3754
                                     SE
                                                      FT
                 2021
            salary_currency
                                     salary_in_usd employee_residence
                                                                          remote_ratio
     3750
            412000
                                 USD
                                             412000
                                                                                    100
                                                                      US
     3751
            151000
                                 USD
                                             151000
                                                                      US
                                                                                    100
     3752
                                 USD
                                                                      US
            105000
                                              105000
                                                                                    100
     3753
            100000
                                 USD
                                              100000
                                                                      US
                                                                                    100
     3754 7000000
                                 INR
                                              94665
                                                                      IN
                                                                                     50
          company_location company_size
     3750
                         US
                                        L
     3751
                         US
                                        L
     3752
                         US
                                        S
     3753
                         US
                                        L
     3754
                         IN
                                        L
    #2. Eksplorativna analiza podataka
```

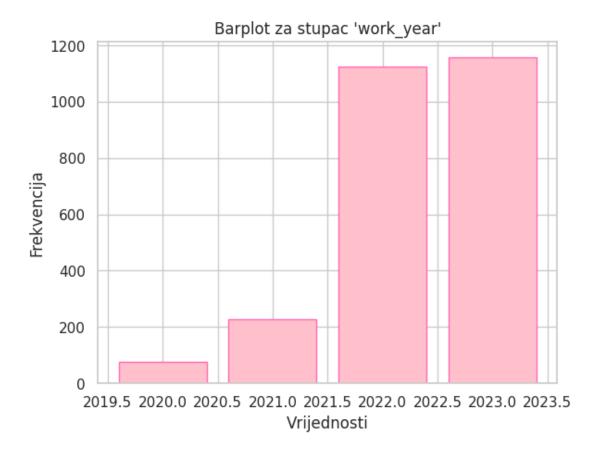
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
RangeIndex: 3755 entries, 0 to 3754

[]: podaci.info()

#ispis informacija o stupcima

```
Data columns (total 11 columns):
     #
         Column
                             Non-Null Count
                                             Dtype
         _____
                             _____
         work_year
     0
                             3755 non-null
                                              int64
         experience level
     1
                             3755 non-null
                                             object
     2
         employment_type
                             3755 non-null
                                             object
     3
         job title
                             3755 non-null
                                             object
     4
         salary
                             3755 non-null
                                             int64
     5
         salary_currency
                             3755 non-null
                                             object
     6
         salary_in_usd
                             3755 non-null
                                             int64
     7
         employee_residence
                             3755 non-null
                                             object
     8
         remote_ratio
                                              int64
                             3755 non-null
         company_location
                             3755 non-null
                                             object
                                             object
         company_size
                             3755 non-null
    dtypes: int64(4), object(7)
    memory usage: 322.8+ KB
[]: podaci.describe()
                              #ispis statističkih informacija po numeričkim stupcima
[]:
              work_year
                               salary
                                       salary_in_usd
                                                      remote_ratio
                         3.755000e+03
                                         3755.000000
     count
           3755.000000
                                                       3755.000000
                                       137570.389880
    mean
            2022.373635
                        1.906956e+05
                                                         46.271638
     std
               0.691448 6.716765e+05
                                        63055.625278
                                                         48.589050
    min
            2020.000000 6.000000e+03
                                         5132.000000
                                                          0.000000
     25%
            2022.000000 1.000000e+05
                                        95000.000000
                                                          0.000000
     50%
            2022.000000 1.380000e+05 135000.000000
                                                          0.000000
     75%
            2023.000000 1.800000e+05 175000.000000
                                                        100.000000
            2023.000000 3.040000e+07 450000.000000
                                                        100.000000
    max
    podaci.isna().sum()
                               #ispis količine Nan vrijednosti po stupcima
[]: work_year
                           0
     experience level
                           0
     employment_type
                           0
     job_title
     salary
                           0
     salary_currency
     salary_in_usd
                           0
     employee_residence
                           0
     remote_ratio
                           0
     company_location
                           0
     company_size
     dtype: int64
[]: #Provjera dupliciranih podataka
     podaci.duplicated().sum()
```

```
[]: 1171
[]: #Izbacivanje duplikata
     podaci.drop_duplicates(inplace=True)
    \#\#Distribucije varijabli
    Stupac work_year
[]: #Ispis jedinstvenih vrijednosti u stupcu work_year te njihovih frekvencija
     podaci.work_year.value_counts()
[]: 2023
             1156
    2022
             1125
     2021
              228
     2020
               75
    Name: work_year, dtype: int64
[]: #Barplot za stupac "work_year"
     # Stvaranje barplota
     plt.bar([2023, 2022, 2021, 2020], [1156, 1125, 228, 75], color='pink', ___
      ⇔edgecolor="hotpink")
     # Dodatne postavke grafikona
     plt.title("Barplot za stupac 'work_year'")
     plt.xlabel('Vrijednosti')
     plt.ylabel('Frekvencija')
     # Prikazivanje barplota
     plt.show()
```

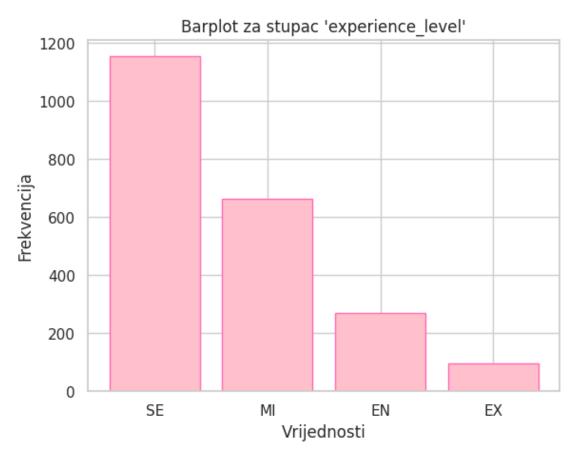

Stupac experience_level

```
[]: #Ispis jedinstvenih vrijednosti u stupcu experience_level te njihovih
     ⇔frekvencija
    podaci.experience_level.value_counts()
[]: SE
           1554
    ΜI
            664
    EN
            270
    ΕX
            96
     Name: experience_level, dtype: int64
[]: #Barplot za stupac "experience_level"
     # Stvaranje barplota
     plt.bar(["SE","MI","EN","EX"], [1154, 664, 270, 96], color='pink', __
      ⇔edgecolor="hotpink")
     # Dodatne postavke grafikona
    plt.title("Barplot za stupac 'experience_level'")
```

```
plt.xlabel('Vrijednosti')
plt.ylabel('Frekvencija')

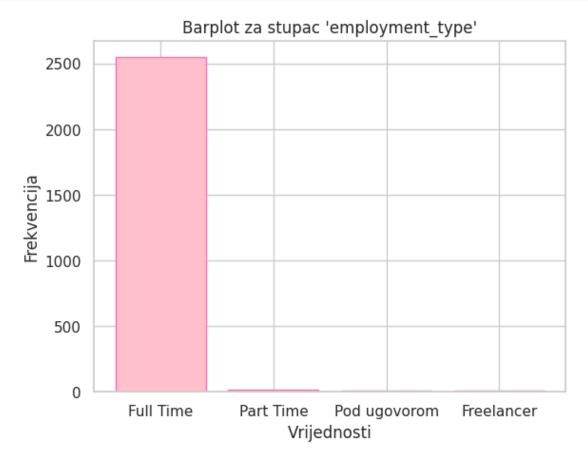
# Prikazivanje barplota
plt.show()
```


Stupac employment_type

```
[]: FT 2547
PT 17
CT 10
FL 10
Name: employment_type, dtype: int64
```

```
[]: | #Barplot za stupac "employment_type"
```


Stupac job_title

```
[]: #Ispis jedinstvenih vrijednosti u stupcu job_title te njihovih frekvencija podaci.job_title.value_counts()
```

```
[]: Data Engineer 598
Data Scientist 538
Data Analyst 396
```

```
206
     Machine Learning Engineer
     Analytics Engineer
                                    91
     Compliance Data Analyst
                                     1
     Deep Learning Researcher
                                     1
     Staff Data Analyst
                                     1
    Data DevOps Engineer
                                     1
    Finance Data Analyst
                                     1
    Name: job_title, Length: 93, dtype: int64
    Stupac salary
[]: #Ispis jedinstvenih vrijednosti u stupcu salary te njihovih frekvencija
     podaci.salary.value_counts()
[]: 100000
               70
     120000
               59
     150000
               58
     200000
               48
     80000
               46
     126277
                1
     153088
                1
     323300
                1
     200160
                1
     412000
                1
    Name: salary, Length: 815, dtype: int64
    Stupac salary_currency
[]: #Ispis jedinstvenih vrijednosti u stupcu salary_currency te njihovih frekvencija
     podaci.salary_currency.value_counts()
[ ]: USD
            2107
     EUR
             200
     GBP
             144
     INR
              59
              25
     CAD
     AUD
               9
     SGD
               6
     BRL
               6
    PLN
               5
               4
     CHF
    HUF
               3
    DKK
               3
     JPY
               3
```

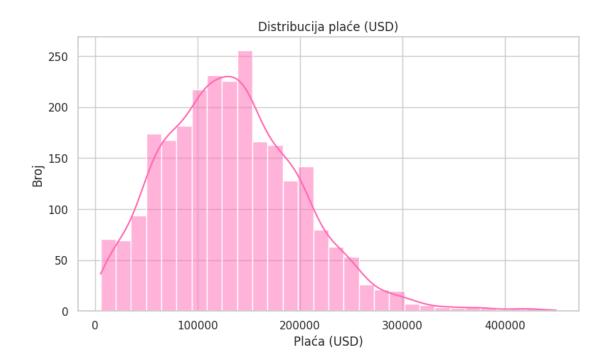
TRY

THB

3

2

```
ILS
               1
    HKD
               1
    CZK
               1
    MXN
               1
     CLP
               1
    Name: salary_currency, dtype: int64
    Stupac salary_in_usd
[]: #Ispis jedinstvenih vrijednosti u stupcu salary_in_usd te njihovih frekvencija
     podaci.salary_in_usd.value_counts()
[]: 100000
               58
     150000
               56
     120000
               51
     200000
               47
     130000
               39
               . .
     314100
               1
     195800
    262500
                1
    209450
                1
    94665
    Name: salary_in_usd, Length: 1035, dtype: int64
[]: #Postavljanje stila
     sns.set_style("whitegrid")
     #Postavljanje dimenzije
     plt.figure(figsize=(20, 5))
     #Crtanje distribucije od salary_in_usd
     plt.subplot(1, 2, 1)
     sns.histplot(podaci['salary_in_usd'], kde=True, bins=30, color='hotpink')
     plt.title('Distribucija plaće (USD)')
     plt.xlabel('Plaća (USD)')
     plt.ylabel('Broj')
     plt.show()
```


Većina plaća grupirana je oko nižeg kraja, što ukazuje da većina stručnjaka za znanost podataka u ovom skupu podataka zarađuje manje od 200.000 dolara. Postoji nekoliko izuzetaka na višem kraju, što bi moglo predstavljati seniorske uloge ili visoko specijalizirane uloge u području znanosti podataka.

${\bf Stupac\ employee\_residence}$

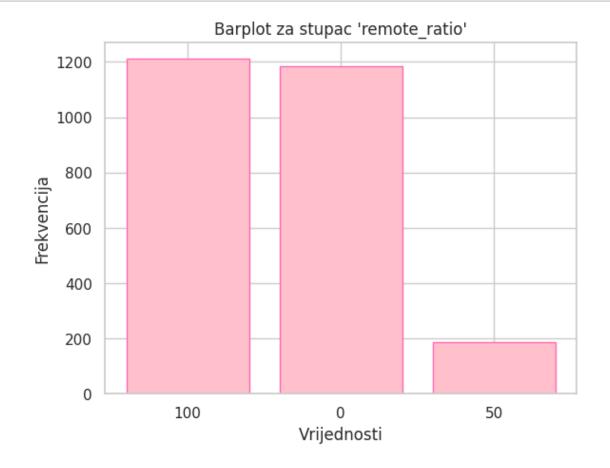
```
[]: US
           1893
     GB
             150
     CA
             81
             70
     IN
     ES
             47
               1
     ΒA
     ΑM
               1
     CY
               1
     KW
               1
     MT
     Name: employee_residence, Length: 78, dtype: int64
```

Stupac remote_ratio

```
[]: #Ispis jedinstvenih vrijednosti u stupcu remote_ratio te njihovih frekvencija
     podaci.remote_ratio.value_counts()
[]: 100
            1211
     0
            1186
     50
            187
     Name: remote_ratio, dtype: int64
[]: #Barplot za stupac "remote_ratio"
     # Stvaranje barplota
     plt.bar(["100","0","50"], [1211, 1186, 187], color='pink', edgecolor="hotpink")
     # Dodatne postavke grafikona
     plt.title("Barplot za stupac 'remote_ratio'")
     plt.xlabel('Vrijednosti')
     plt.ylabel('Frekvencija')
```

Prikazivanje barplota

plt.show()

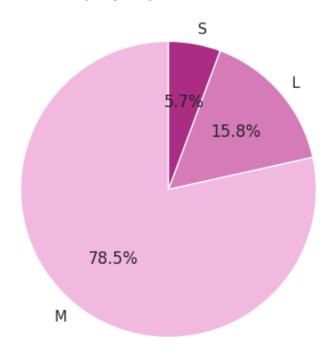

Stupac company_location

```
[]: #Ispis jedinstvenih vrijednosti u stupcu company_location te njihovih_
      → frekvencija
     podaci.company_location.value_counts()
[]: US
           1929
     GB
            155
             83
     CA
     TN
             57
    DF.
             55
    MK
              1
    BS
              1
              1
     IR
    CR
              1
    Name: company_location, Length: 72, dtype: int64
    Stupac company size
[]: #Ispis jedinstvenih vrijednosti u stupcu company_size te njihovih frekvencija
     counts=podaci.company_size.value_counts()
     counts
[ ]: M
          2028
           409
    L
     S
           147
     Name: company_size, dtype: int64
[]: # Stvaranje pie dijagrama
     plt.figure(figsize=(5, 5))
     plt.pie(counts, labels=counts.index, autopct='%1.1f%%', startangle=90,__

colors=['#f1b9df','#d47bb8','#ab2c83'])
     # Dodatne postavke dijagrama
     plt.title('Raspodjela po veličini tvrtke')
     plt.show()
```

Raspodjela po veličini tvrtke

##Pročišćavanje podataka

[]: podaci

	poddo	P04401						
[]:		work_year	experience_leve	el employment_t	суре		job_title \	\
	0	2023	-	SE	FT	Principal Data	Scientist	
	1	2023	N	1I	CT	M	L Engineer	
	2	2023	N	1I	CT	M	L Engineer	
	3	2023	Ç	SE	FT	Data	Scientist	
	4	2023	Ş	SE	FT	Data	Scientist	
	•••	•••	•••	•••		•••		
	3750	2020	Ş	SE	FT	Data	Scientist	
	3751	2021	N	1I	FT	Principal Data	Scientist	
	3752	2020	I	EN	FT	Data	Scientist	
	3753	2020	I	EN	CT Business Data An		ta Analyst	
	3754	l 2021 SI		SE	FT	FT Data Science Manag		
		salary sa	alary_currency	salary_in_usd	empl	oyee_residence	remote_ratio	) \
	0	80000	EUR	85847		ES	100	)
	1	30000	USD	30000		US	100	)
	2	25500	USD	25500		US	100	)
	3	175000	USD	175000		CA	100	)

4	120000	USD	120000		CA	100
•••	•••	•••	•••	•••	•••	
3750	412000	USD	412000		US	100
3751	151000	USD	151000		US	100
3752	105000	USD	105000		US	100
3753	100000	USD	100000		US	100
3754	7000000	INR	94665		IN	50

	company_location	company_size
0	ES	L
1	US	S
2	US	S
3	CA	M
4	CA	M
•••	•••	•••
3750	US	L
3751	US	L
3752	US	S
3753	US	L
3754	IN	L

[2584 rows x 11 columns]

3

175000

Budući da imamo sve plaće izražene u USD u stupcu salary_in_usd izbacujemo stupce salary i salary_currency.

```
[]: #Izbacujemo stupac "salary"
     podaci=podaci.drop('salary',axis=1)
[]: #Izbacujemo stupac "salary_currency"
     podaci=podaci.drop('salary_currency',axis=1)
[]: podaci.head()
                        #ispis prvih 5 podataka nakon izbacivanja stupaca "salary" i_{\sqcup}
      ⇔"salary_currency"
[]:
        work_year experience_level employment_type
                                                                      job title \
     0
             2023
                                 SE
                                                      Principal Data Scientist
     1
             2023
                                 MΙ
                                                  CT
                                                                   ML Engineer
             2023
                                 ΜI
                                                  CT
                                                                   ML Engineer
                                                  FT
                                                                Data Scientist
     3
             2023
                                 SE
     4
             2023
                                 SF.
                                                  FΤ
                                                                Data Scientist
        salary_in_usd employee_residence
                                           remote_ratio company_location \
     0
                85847
                                       ES
                                                     100
                                                                        ES
                30000
                                       US
                                                     100
                                                                        US
     1
                25500
                                       US
                                                     100
                                                                        US
```

100

CA

CA

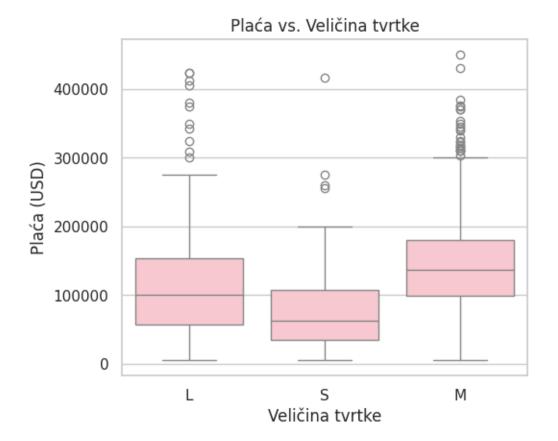
4 120000 CA100 CAcompany_size 0 L 1 S 2 S 3 М 4 М

#3. Pronađimo sada odgovore na neka zanimljiva pitanja

###Pitanje: Plaćaju li veće tvrtke više te kako prosječna plaća ovisi o veličini tvrtke?

```
[]: # Salary vs. Company Size
plt.figure(figsize=(12, 10))
plt.subplot(2, 2, 3)
sns.boxplot(x='company_size', y='salary_in_usd', data=podaci, color='pink')
plt.title('Plaća vs. Veličina tvrtke')
plt.xlabel('Veličina tvrtke')
plt.ylabel('Plaća (USD)')

plt.show()
```


Veće tvrtke obično nude više srednje plaće u usporedbi s srednjim i malim tvrtkama. To može biti zato što veće tvrtke imaju više resursa i obično privlače iskusniji kadar. Veće i srednje tvrtke imaju i više outliera za plaće koje su iznad prosjeka.

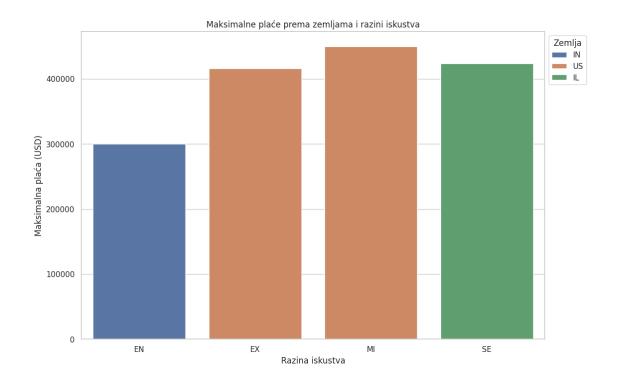
###Pitanje: U kojoj zemlji tražiti posao s ciljem maksimizacije plaće ovisno o razini iskustva zaposlenika?

```
[]: # Sortiranje po stupcu iskustva
     df_sorted = podaci.sort_values(by='experience_level')
     # Grupiranje po zemljama i iskustvu te izračunavanje maksimalnih plaća
     max_salaries_by_country = df_sorted.groupby(['company_location',__

-'experience_level'])['salary_in_usd'].max().reset_index()

     # Prikaz zemalja s najvećim plaćama za svaku razinu iskustva
     max_salaries_by_experience = max_salaries_by_country.
      →loc[max salaries by country.groupby('experience level')['salary in usd'].
      →idxmax()]
     # Postavljanje stila grafa
     sns.set(style="whitegrid")
     # Stvaranje trakastog dijagrama
     plt.figure(figsize=(12, 8))
     sns.barplot(x='experience_level', y='salary_in_usd', hue='company_location',

¬data=max_salaries_by_experience)
     # Dodavanje naslova i oznaka osi
     plt.title('Maksimalne plaće prema zemljama i razini iskustva')
     plt.xlabel('Razina iskustva')
     plt.ylabel('Maksimalna plaća (USD)')
     # Prikazivanje legende
     plt.legend(title='Zemlja', bbox_to_anchor=(1, 1))
     # Prikaz grafa
     plt.show()
```


Iz grafa možemo zaključiti da je za razinu iskustva 'EN' (Entry) najveća prosječna plaća u Indiji, za razinu iskustva 'EX' (Executive) i 'MI' (Medium) u US, a za razinu iskustva 'SE' (Senior) u Izraelu.

1.2.1 Pitanje: U kojoj su zemlji plaće iz područja podatkovne znanosti najviše?

```
[]: # Grupe po zemljama i računanje prosječnih plaća po zemlji

prosjeci_po_zemljama = podaci.groupby('company_location')['salary_in_usd'].

→ mean()

# Pronalaženje zemlje s najvišom prosječnom plaćom

zemlja_s_max_placom = prosjeci_po_zemljama.idxmax()

maksimalna_placa = prosjeci_po_zemljama.max()

# Ispisivanje rezultata

print(f"Najviša prosječna plaća ({maksimalna_placa}) je u zemlji:

→ {zemlja_s_max_placom}") #IL - Izrael
```

Najviša prosječna plaća (271446.5) je u zemlji: IL

Prosječna plaća ovisno o lokaciji tvrtke:

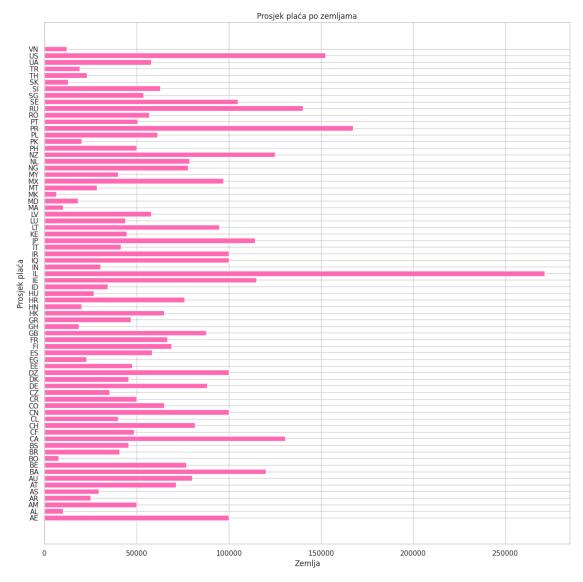
```
[]: # Postavljanje dimenzija slike
plt.figure(figsize=(15, 15))

# Stvaranje horizontalnog barplot-a
```

```
plt.barh(prosjeci_po_zemljama.index, prosjeci_po_zemljama, color='hotpink')

# Dodatne postavke grafikona
plt.title('Prosjek plaća po zemljama')
plt.xlabel('Zemlja')
plt.ylabel('Prosjek plaća')

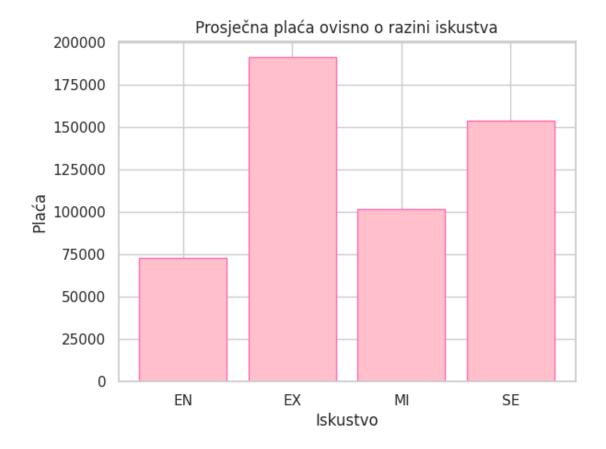
# Prikazivanje histograma
plt.show()
```


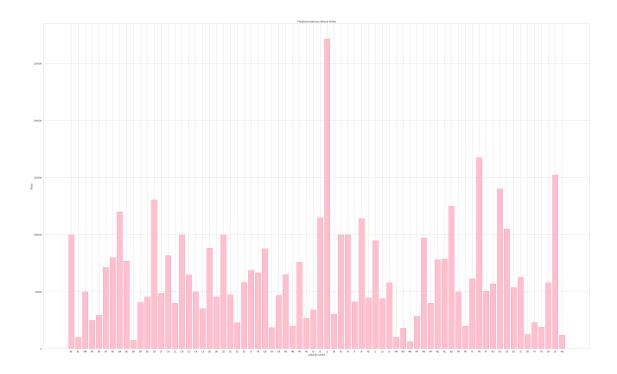
1.2.2 Pitanje: U kojoj se zemlji većinski radi puno radno vrijeme?

U zemlji US većinski se radi puno radno vrijeme s brojem radnika: 1911

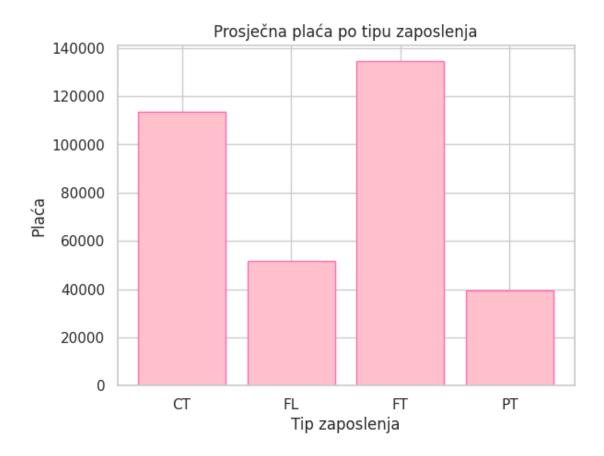
1.2.3 Pitanje: Kolike su prosječne plaće ovisno o iskustvu?

1.2.4 Pitanje: Kolike su prosječne plaće ovisno o lokaciji tvrtke?

1.2.5 Pitanje: Kolike su prosječne plaće ovisno o tipu zaposlenja?

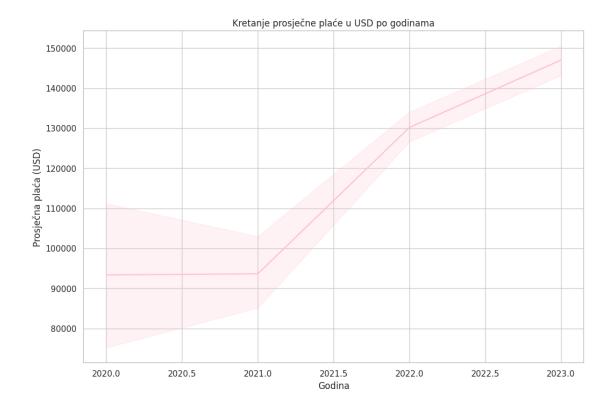
 $\#\#\#\mathrm{Kretanje}$ prosječne plaće po godinama

```
[]: # Postavljanje stila grafa
sns.set(style="whitegrid")

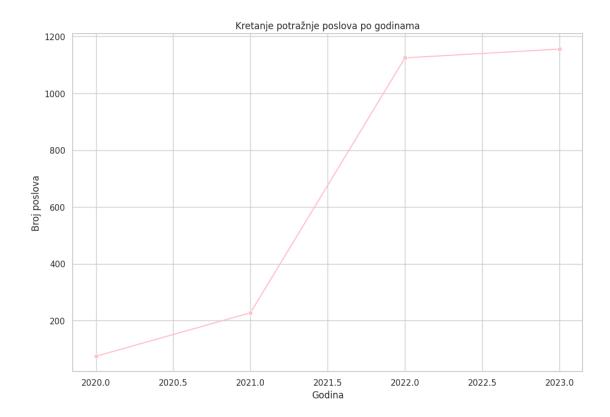
# Stvaranje linijastog dijagrama
plt.figure(figsize=(12, 8))
sns.lineplot(x='work_year', y='salary_in_usd', data=podaci, color='pink')

# Dodavanje naslova i oznaka osi
plt.title('Kretanje prosječne plaće u USD po godinama')
plt.xlabel('Godina')
plt.ylabel('Prosječna plaća (USD)')

# Prikaz grafa
plt.show()
```


Iz grafa zaključujemo kako prosječna plaća raste te uočavamo nagli skok 2021. godine. ###Kretanje potražnje posla po godinama

Iz grafa zaključujemo da potražnja posla raste te se nagli skok dogodio u 2021. godini.

```
###Top 20 zemlja po prosječnoj plaći

[]: # Grupiranje po zemljama i računanje prosječne plaće
prosjecna_placa_po_zemljama = podaci.

groupby('company_location')['salary_in_usd'].mean().reset_index()
```

```
# Sortiranje po prosječnoj plaći

top_20_zemalja_placa = prosjecna_placa_po_zemljama.

sort_values(by='salary_in_usd', ascending=False).head(20)

# Prikaz top 20 zemalja po prosječnoj plaći

plt.figure(figsize=(12, 8))

sns.barplot(x='salary_in_usd', y='company_location', data=top_20_zemalja_placa,__

spalette='magma')

plt.title('Top 20 zemalja po prosječnoj plaći')

plt.xlabel('Prosječna plaća (USD)')

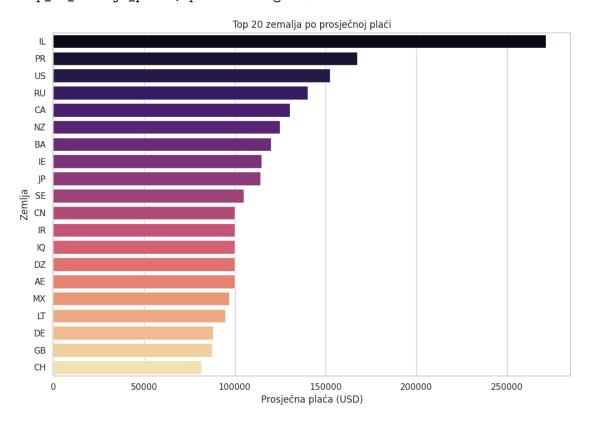
plt.ylabel('Zemlja')

plt.show()
```

<ipython-input-1208-5f5a6b61f166>:9: FutureWarning:

Passing `palette` without assigning `hue` is deprecated and will be removed in v0.14.0. Assign the `y` variable to `hue` and set `legend=False` for the same effect.

sns.barplot(x='salary_in_usd', y='company_location',
data=top_20_zemalja_placa, palette='magma')

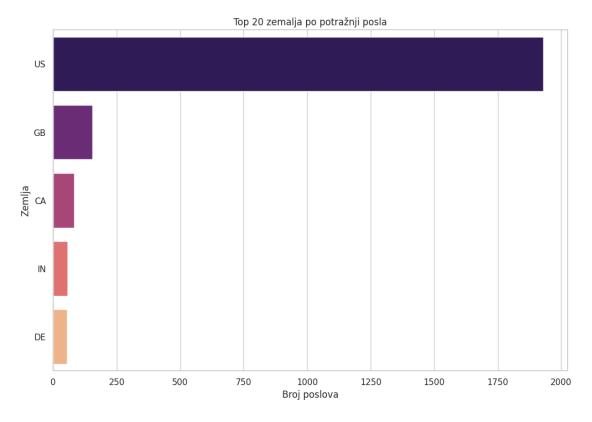

###Top 5 zemlja po potražnji posla

<ipython-input-1209-073dcc3a1cbe>:10: FutureWarning:

Passing `palette` without assigning `hue` is deprecated and will be removed in v0.14.0. Assign the `y` variable to `hue` and set `legend=False` for the same effect.

sns.barplot(x='broj_poslova', y='company_location',
data=top_5_zemalja_poslova, palette='magma')

#4. Veze između varijabli

##Matrica korelacije

Iz matrice korelacije zaključujemo da je korelacija između 'work_year' i 'salary_in_usd' relativno slaba dok je između ostalih neznatna.

##Hipoteze

```
[ ]: import scipy.stats as stats
```

###1.Je li prosječna plaća onih zaposlenika koji imaju iskustvo "SE" statistički različita od zaposlenika koji imaju iskustvo "EX"?

H0 : prosječna plaća onih zaposlenika koji imaju iskustvo "SE" jednaka je prosječnoj plaći zaposlenika koji imaju iskustvo "EX".

H1: prosječna plaća onih zaposlenika koji imaju iskustvo "SE" različita je prosječnoj plaći zaposlenika koji imaju iskustvo "EX".

Razina značajnosti testa: = 0.05

Prvo ćemo provjeriti jesu li naši podaci normalno distribuirani - i to je jedna vrsta testiranja hipoteza.

Hipoteze:

 ${\rm H0}$: podaci su normalno distribuirani ${\rm H1}$: podaci nisu normalno distribuirani Uzmimo razinu značajnosti $=\!0.05$.

```
[]: SE = podaci[podaci['experience_level']=="SE"] #u varijablu SE spremamo⊔

sve podatke kojima je razina iskustva "SE"

EX = podaci[podaci['experience_level']=="EX"] #u varijablu EX spremamo⊔

sve podatke kojima je razina iskustva "EX"
```

```
[]: SE['salary_in_usd'].mean() #računamo srednju vrijednost plaća za⊔

⇔razinu iskustva "SE"
```

[]: 153897.43564993565

```
[]: EX['salary_in_usd'].mean() #računamo srednju vrijednost plaća za razinu⊔
⇔iskustva "EX"
```

[]: 191078.20833333334

```
[]: SE_place=SE['salary_in_usd'] #u varijablu SE_place spremamo plaće za⊔

⇔razinu iskustva "SE"
```

```
[]: EX_place=EX['salary_in_usd'] #u varijablu EX_place spremamo plaće za⊔

⇔razinu iskustva "EX"
```

```
[]: statistic, pvalue = stats.normaltest(SE_place)
print(f"pvalue: {pvalue}")
print(f"pvalue < 0.05: {pvalue < 0.05}")</pre>
```

pvalue: 8.320636941656847e-25
pvalue < 0.05: True</pre>

p-vrijednost je manja od 0.05

Odbacujemo H0 tj. podaci nisu normalno distribuirani

```
[]: statistic, pvalue = stats.normaltest(EX_place)
  print(f"pvalue: {pvalue}")
  print(f"pvalue < 0.05: {pvalue < 0.05}")</pre>
```

pvalue: 0.12418209782490677
pvalue < 0.05: False</pre>

S obzirom da nam podaci ne prate normalnu distribuciju, moramo odustati od parametarskog testa te odabrati neparametarski test. Neparametarski ekvivalent studentovom t-testu je Mann-Whitney U test.

```
[]: statistic, pvalue = stats.mannwhitneyu(SE_place, EX_place)
     print(f"pvalue: {pvalue}")
     print(f"pvalue < 0.05: {pvalue < 0.05}")</pre>
    pvalue: 2.234061088352505e-07
    pvalue < 0.05: True
    p-vrijednost < : Odbacujemo H0 tj ona je neistinita i prihvacamo H1 kao istinitu.
    ###2.Postoji li statistički značajna razlika između plaće i tipa zaposlenja?
    H0: tip zaposlenja i plaća su nezavisni
    H1: tip zaposlenja i plaća su zavisni.
    razina značajnosti testa: = 0.05
[]: # Stvorimo tablicu kontingencije
     cross_table = pd.crosstab(podaci['employment_type'], podaci['salary_in_usd'])
     # Ispis tablice kontingencije
     print(cross_table)
                               5409
                                        5679
                                                 5707
                                                          5723
                                                                   5882
                                                                           6072
                                                                                    \
    salary_in_usd
                       5132
    employment_type
    CT
                            0
                                     0
                                              0
                                                       0
                                                               0
                                                                        0
                                                                                 0
                            0
                                     0
                                              0
                                                               0
                                                                        0
                                                                                 0
    FL
                                                       0
                                              1
                                                       1
                                                                                 2
    FT
                            1
                                     1
                                                               1
                                                                        1
    PT
                                     1
                                              0
                                                               0
                                                                                 0
                                                    376080 380000
    salary_in_usd
                       6270
                               6304
                                        6359
                                                                      385000
                                                                              405000 \
    employment_type
                            0
                                                                                    0
    CT
                                     0
                                              0
                                                          0
                                                                   0
                                                                           0
                            0
                                     0
                                              0
                                                          0
                                                                   0
                                                                           0
                                                                                    0
    FL
    FT
                                              1
                                                                                    1
                            1
                                     1
                                                          1
                                                                   1
                                                                           1
    PΤ
                                     0
                                                                                    0
                       412000 416000 423000
                                                423834
                                                          430967
                                                                  450000
    salary_in_usd
    employment_type
    CT
                            0
                                     1
                                              0
                                                       0
                                                               0
                                                                        0
    FL
                            0
                                     0
                                              0
                                                       0
                                                               0
                                                                        0
    FΤ
                            1
                                     0
                                              1
                                                       1
                                                               1
                                                                        1
    PT
                                     0
                                                               0
     [4 rows x 1035 columns]
[]: from scipy.stats import chi2_contingency
     # Chi-kvadrat test nezavisnosti
     chi2, p, _, _ = chi2_contingency(cross_table)
```

Chi-kvadrat vrijednost: 3770.6295214369184

P-vrijednost: 9.024076152710984e-16

Odbacujemo HO: Postoji statistički značajna veza između plaće i tipa zapolenja.

#5. Grupiranje podataka

##K-means algoritam

K-means algoritam je algoritam nenadziranog učenja koji dani skup podataka grupira u unaprijed zadan broj grupa k.

```
[]: from sklearn.cluster import KMeans
```

###Kodiranje kategoričkih značajki

Da bismo mogli koristiti kategoričke varijable u algoritmu strojnog učenja, moramo ih kodirati u numeričke vrijednosti.

[]: podaci

[]:	work_year e	experience_level	employment_type	job_title	\
0	2023	SE	FT	Principal Data Scientist	
1	2023	MI	CT	ML Engineer	
2	2023	MI	CT	ML Engineer	
3	2023	SE	FT	Data Scientist	
4	2023	SE	FT	Data Scientist	
•••	•••	•••	•••	•••	
3750	2020	SE	FT	Data Scientist	
3751	2021	MI	FT	Principal Data Scientist	
3752	2020	EN	FT	Data Scientist	
3753	2020	EN	CT	Business Data Analyst	
3754	2021	SE	FT	Data Science Manager	

salary_in_usd employee_residence remote_ratio company_location \

```
0
                   85847
                                                        100
                                          ES
                                                                           ES
     1
                   30000
                                          US
                                                        100
                                                                           US
     2
                   25500
                                          US
                                                                           US
                                                        100
     3
                  175000
                                          CA
                                                                           CA
                                                        100
     4
                  120000
                                          CA
                                                        100
                                                                           CA
     3750
                  412000
                                          US
                                                        100
                                                                          US
     3751
                                          US
                                                        100
                                                                          US
                  151000
     3752
                                          US
                                                        100
                                                                           US
                  105000
     3753
                  100000
                                          US
                                                        100
                                                                           US
     3754
                   94665
                                          IN
                                                         50
                                                                           IN
          company_size
     0
                     L
     1
                     S
     2
                     S
     3
                     М
     4
                     М
     3750
                     L
     3751
                     L
                     S
     3752
     3753
                     L
     3754
                     L
     [2584 rows x 9 columns]
[]: work year mapping={2020:0, 2021:1, 2022:2, 2023:3}
     experience_level_mapping={'SE':0, 'MI':1, 'EN':2, 'EX':3}
     employment_type_mapping={'FT':0, 'PT':1,'CT':2,'FL':3}
     company_size_mapping={'L':0,'M':1,'S':2}
     remote_ratio_mapping={0:0,50:1, 100:2}
     podaci['work_year'] = podaci['work_year'].map(work_year_mapping)
     podaci['experience_level'] = podaci['experience_level'].
      →map(experience_level_mapping)
     podaci['employment_type'] = podaci['employment_type'].
      →map(employment_type_mapping)
     podaci['company_size'] = podaci['company_size'].map(company_size_mapping)
     podaci['remote_ratio'] = podaci['remote_ratio'].map(remote_ratio_mapping)
[]: podaci.
      drop(['job_title','employee_residence','company_location'],axis=1,inplace=True)
[]: podaci
```

```
[]:
                         experience_level
                                              employment_type
            work_year
                                                                  salary_in_usd
                                                                           85847
     0
                      3
     1
                     3
                                                              2
                                                                           30000
                                           1
     2
                      3
                                           1
                                                              2
                                                                           25500
     3
                      3
                                           0
                                                              0
                                                                          175000
     4
                      3
                                           0
                                                              0
                                                                          120000
     3750
                                           0
                                                              0
                                                                          412000
                     0
     3751
                      1
                                           1
                                                              0
                                                                          151000
     3752
                                           2
                                                              0
                                                                          105000
                      0
     3753
                                           2
                                                              2
                      0
                                                                          100000
     3754
                      1
                                           0
                                                              0
                                                                           94665
            remote_ratio
                            company_size
     0
                         2
                                         2
     1
                         2
     2
                         2
                                         2
                         2
     3
                                         1
     4
                         2
                                         1
                         2
     3750
                                         0
     3751
                         2
                                         0
                                         2
     3752
                         2
     3753
                         2
                                         0
     3754
                         1
                                         0
```

[2584 rows x 6 columns]

Skalirajmo prvo numeričke značajke koje ćemo u ovom slučaju koristit za grupiranje

```
[]: from sklearn.preprocessing import StandardScaler
[]: scaler = StandardScaler()
     podaci['salary_in_usd'] = scaler.fit_transform(podaci[['salary_in_usd']])
[]:
    podaci
[]:
                       experience_level
                                          employment_type
           work_year
                                                            salary_in_usd
                    3
                                       0
                                                         0
                                                                -0.708575
     0
                                                         2
                    3
     1
                                       1
                                                                -1.540574
     2
                    3
                                                         2
                                                                -1.607615
                                       1
     3
                    3
                                       0
                                                         0
                                                                 0.619612
     4
                    3
                                       0
                                                         0
                                                                -0.199769
                    0
                                                                 4.150399
     3750
                                       0
                                                         0
                                                                 0.262064
     3751
                    1
                                       1
                                                         0
```

0	2	0	-0.423237
0	2	2	-0.497726
1	0	0	-0.577206
remote_ratio	company_size		
2	0		
2	2		
2	2		
2	1		
2	1		
•••	•••		
2	0		
2	0		
2	2		
	0 1 remote_ratio 2 2 2 2 2 2 	0 2 1 0 remote_ratio company_size 2 0 2 2 2 2 2 2 1 2 1 2 0 2 0 0	0 2 2 1 0 0 remote_ratio company_size 2 0 2 2 2 2 2 2 2 1 2 1 2 0 2 0

0

[2584 rows x 6 columns]

3753

3754

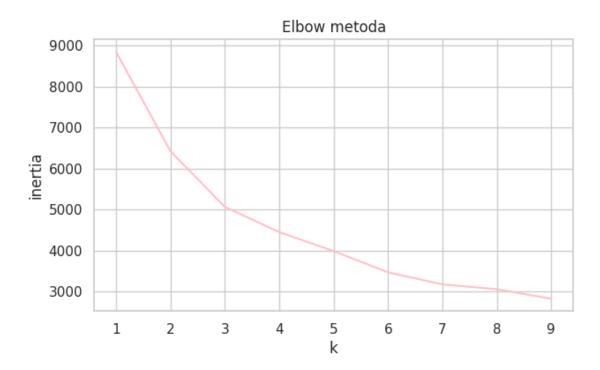
###Elbow metoda za najbolji broj grupa

2

Promatramo kako dodavanje nove grupe smanjuje sumu kvadrata udaljenosti (ssd) podataka od centara. Odabiremo k takav da se njegovim povećanjem ssd neznatno smanji, a njegovim smanjivanjem pogreška se znatno poveća.

[8851.732972136226, 6423.479299666243, 5065.882452965847, 4450.061862519583, 3986.0597980214607, 3468.615271398648, 3173.7956667686312, 3056.6806861074015, 2824.691603160981]

```
[]: plt.figure(figsize=(7,4))
  plt.plot(ks,ssd, color='pink')
  plt.xlabel('k')
  plt.ylabel('inertia')
  plt.title('Elbow metoda')
  plt.show()
```


Iz grafa zaključujemo da je najbolje broj grupa postaviti na 3.

```
[]: kmeans=KMeans(n_clusters=3, n_init='auto')
    kmeans.fit(podaci)
[]: KMeans(n_clusters=3, n_init='auto')
[]: centers=kmeans.cluster_centers_
    print(f'Centri:\n{centers}')
    Centri:
    [[ 2.35154394  0.16983373  0.00950119  0.39074163  1.98337292  0.90498812]
     [ 2.62009132  0.39634703  0.00547945  0.26128805  0.01004566  0.94063927]
     [ 1.69551777    1.41421947    0.08191654    -0.9507185
                                                       1.43431221 0.81916538]]
[]: y_kmeans=kmeans.predict(podaci) #za svaku točku odredi najbližu grupu_
     ⇔kojoj pripada
    print(y_kmeans[:15])
    [0 2 2 0 0 1 1 1 1 1 1 0 0 1 1]
[]: podaci['cluster'] = kmeans.fit_predict(podaci)
                                                      #u stupcu "cluster" spremamou
      ⇒predviđenu grupu za podatke
```

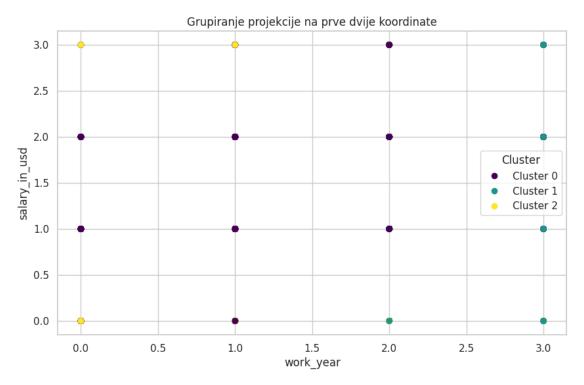
Prikaz grupiranja projekcije na prve 2 koordinate

```
[]: # Prikazivanje grupiranja projekcije na prve dvije koordinate
plt.figure(figsize=(10, 6))
scatter = plt.scatter(podaci.iloc[:, 0], podaci.iloc[:, 1],
c=podaci['cluster'], cmap='viridis')

# Dodatne postavke grafikona
plt.title('Grupiranje projekcije na prve dvije koordinate')
plt.xlabel('work_year')
plt.ylabel('salary_in_usd')

# Dodavanje legende
legend_labels = ['Cluster 0', 'Cluster 1','Cluster 2']
plt.legend(handles=scatter.legend_elements()[0], labels=legend_labels,
c+title='Cluster')

# Prikazivanje grafikona
plt.show()
```


Kvaliteta grupiranja (kreće se [-1, 1], a 1 je najbolja)

```
[]: from sklearn.metrics import silhouette_score silhouette_avg=silhouette_score(podaci, y_kmeans) print("Silhouette Score:", silhouette_avg)
```

Silhouette Score: 0.3947491590539465

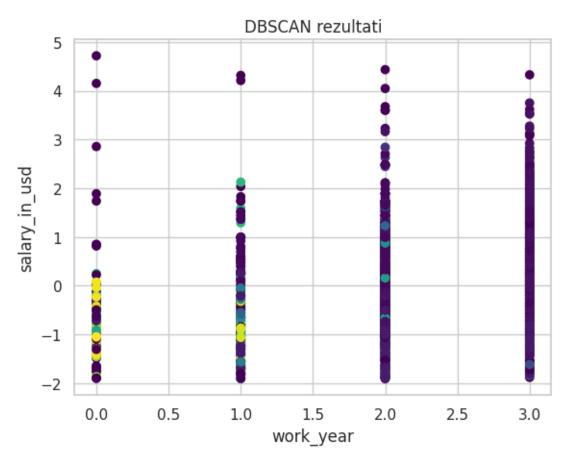
##DBSCAN algoritam

DBSCAN algoritam je algoritam nenadziranog učenja koji grupira podatke na temelju gustoće pri čemu sam odredi broj grupa.

```
[]: from sklearn.cluster import DBSCAN
[]: # Primjena DBSCAN algoritma
     dbscan = DBSCAN(eps=1, min_samples=3)
     podaci['cluster_DBSCAN'] = dbscan.fit_predict(podaci)
[]: # Ispisivanje rezultata
     podaci
                       #s -1 su označeni outlieri
[]:
           work_year
                       experience_level
                                           employment_type
                                                              salary_in_usd \
                    3
                                        0
                                                          0
                                                                  -0.708575
                    3
                                                          2
     1
                                        1
                                                                  -1.540574
     2
                    3
                                        1
                                                          2
                                                                  -1.607615
     3
                    3
                                        0
                                                          0
                                                                   0.619612
     4
                    3
                                        0
                                                          0
                                                                  -0.199769
     3750
                    0
                                        0
                                                          0
                                                                   4.150399
     3751
                    1
                                        1
                                                          0
                                                                   0.262064
                                        2
                                                          0
     3752
                    0
                                                                  -0.423237
     3753
                    0
                                        2
                                                          2
                                                                  -0.497726
     3754
                                        0
                                                          0
                    1
                                                                  -0.577206
                                                    cluster_DBSCAN
           remote_ratio
                           company_size
                                          cluster
     0
                        2
                                       0
                                                 2
                                                                  0
                        2
                                       2
     1
                                                 0
                                                                 -1
     2
                        2
                                       2
                                                 0
                                                                 -1
     3
                        2
                                       1
                                                 2
                                                                  0
     4
                        2
                                       1
                                                 2
                                                                  0
                                                 2
                        2
     3750
                                       0
                                                                 -1
                                                                  2
     3751
                       2
                                       0
                                                 0
                       2
                                       2
     3752
                                                 0
                                                                 40
     3753
                        2
                                       0
                                                 0
                                                                 -1
     3754
                        1
                                                 0
                                                                 12
     [2584 rows x 8 columns]
```

Prikaz grupiranja projekcije na prve 2 koordinate

```
plt.title('DBSCAN rezultati')
plt.xlabel('work_year')
plt.ylabel('salary_in_usd')
plt.show()
```



```
[]: # Broj grupa
num_clusters = len(set(podaci['cluster_DBSCAN'])) - (1 if -1 in

→podaci['cluster_DBSCAN'] else 0)
print(f"Broj grupa (klastera): {num_clusters}")
```

Broj grupa (klastera): 44

#6.Linearna regresija

Linearna regresija je model nadrziranog učenja za predviđanje kontinuiranih varijabli. U našem slučaju predviđamo visinu plaća u USD.

```
[]: from sklearn.model_selection import train_test_split # podjela podataka∟

ona skup za treniranje i testiranje
```

```
from sklearn.linear_model import LinearRegression
                                                                                                                                                      # model linearne_
              ⇔regresije
           from sklearn import metrics
[]: #Podjela podataka na skup za treniranje i testiranje
           X train, X test = train_test_split(podaci, train_size=0.8, random_state=7)
           y_train = X_train['salary_in_usd']
           y_test = X_test['salary_in_usd']
           X_train.drop(['salary_in_usd'], axis=1, inplace=True)
           X_test.drop(['salary_in_usd'], axis=1, inplace=True)
           print("Skup za treniranje:", X train.shape)
           print("Skup za testiranje:", X_test.shape)
         Skup za treniranje: (2067, 7)
         Skup za testiranje: (517, 7)
[]: y_train= np.array(y_train).reshape(-1,1)
           y_test= np.array(y_test).reshape(-1,1)
[]: model = LinearRegression()
           model.fit(X_train, y_train)
[]: LinearRegression()
[]: print(model.intercept_)
           print(model.coef_)
          [-0.58719523]
          -0.00331718]]
         Dakle, jednadžba dobivenog regresijskog pravca je:
         y = 0.82194477 + 0.166028959x_1 - 0.17799343x_2 - 0.39430873x_3 - 0.47312354x_4 - 0.00669593x_5 - 0.50763315x_6 - 0.025763315x_6 - 0.025763315x_6 - 0.025763315x_6 - 0.00669593x_5 - 0.00669576x_5 - 0.0066676x_5 - 0.006676x_5 - 0.0066676x_5 - 0.006676x_5 - 0.006676x_5 - 0.006676x_5 - 0.006676x_5 - 0.006676x_5 - 0.006676x_5 - 0.0
[]: def evaluate_regression(y, y_pred):
                print('MAE: {:.3f}'.format(metrics.mean_absolute_error(y, y_pred)))
               print('MSE: {:.3f}'.format(metrics.mean_squared_error(y, y_pred)))
                print('RMSE: {:.3f}'.format(np.sqrt(metrics.mean_squared_error(y, y_pred))))
               print('Koeficijent determinacije: {:.3f}'.format(metrics.r2_score(y, y_pred)))
[]: # Evaluacija na skupu za treniranje
           y_pred_train = model.predict(X_train)
           evaluate_regression(y_train, y_pred_train)
```

MAE: 0.637 MSE: 0.678 RMSE: 0.823

Koeficijent determinacije: 0.295

```
[]: # Evaluacija na skupu za testiranje
y_pred_test = model.predict(X_test)
evaluate_regression(y_test, y_pred_test)
```

MAE: 0.696 MSE: 0.848 RMSE: 0.921

Koeficijent determinacije: 0.266

#7.Polinomijalna regresija

Polinomijalna regresija je model nadrziranog učenja za predviđanje kontinuiranih varijabli. To je poopćenje linearne regresije gdje umjesto linearne funkcije koja se koristi za predviđanje zavisne varijable y sada koristimo polinom. U našem slučaju predviđamo visinu plaća u USD.

```
[]: from sklearn.preprocessing import PolynomialFeatures from sklearn.pipeline import Pipeline
```

```
[]: y_pred_test_poly = model_poly.predict(X_test) # plaće koje_u 
→ polinomijalni model predvidi
```

```
[]: evaluate_regression(y_test, y_pred_test_poly)
```

MAE: 0.632 MSE: 0.716 RMSE: 0.846

Koeficijent determinacije: 0.380

Provedbom linearne i polinomijalne regresije na našem skupu podataka zaključujemo da polinomijalna daje malo bolje rezultate.